

Dreptul în viața de zi cu zi

Grafică și eseuri pe teme juridice
ale elevilor și studenților

CHIAZNA DARIUS ROBERT, Liceul „Decebal” din Drobeta Turnu Severin, clasa a IX-a

INTRODUCERE

Ministerul Justiției a încheiat, la 23.11.2022, un nou protocol de colaborare cu Ministerul Educației, Consiliul Superior al Magistraturii, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Uniunea Națională a Barourilor din România care are drept scop promovarea educației juridice la toate nivelurile de învățământ (primar, secundar, liceal și universitar), într-o manieră adaptată puterii de înțelegere a fiecărui participant.

Demersul urmărește valorificarea experienței dobândite pe parcursul implementării protocolului anterior, încheiat în anul 2017, elementele de nouitate fiind prezentarea temelor de educație juridică și în mediul universitar, precum și includerea în obiectul protocolului nu numai a elevilor și studenților, ci și a cadrelor didactice.

Domeniile care fac obiectul educației juridice în unitățile de învățământ cuprind, fără a se limita exclusiv la acestea: Constituția României, drepturi, libertăți și îndatoriri fundamentale, aspecte privind procesul legislativ, aspecte cu caracter general privind organizarea și funcționarea sistemului judiciar, prevenirea și combaterea discriminării, cunoașterea, prevenirea și combaterea violenței în școli și a violenței domestice, combaterea consumului și a traficului de droguri, infracționalitatea în mediul online, elemente de prevenire și combatere a corupției, precum și alte asemenea teme.

Implementarea protocolului nu ar fi posibilă fără abnegația voluntarilor, a căror activitate este - trebuie subliniat - neremunerată. Reprezentanții tuturor profesiilor juridice (magistrați, avocați, notari publici, executori judecătorești, mediatori, practicieni în insolvență, consilieri juridici, grefieri, alți practicieni ai dreptului) precum și reprezentanții societății civile, cu studii în domeniul juridic, și reprezentanții personalului didactic universitar, s-au implicat în activitățile privitoare la promovarea educației juridice. Până în prezent, aproximativ 700 de voluntari au aderat la valorile protocolului, în dorința de a participa la activitățile de educație juridică.

Importanța și relevanța acestor activități au fost confirmate de menționarea acestora în Programul de Guvernare 2024-2028, care prevede „*generalizarea proiectului Educația juridică în școli*”.

Un alt indiciu îmbucurător al impactului activităților de educația juridică îl reprezintă participarea largă și entuziastă a elevilor și studenților la concursurile pe teme juridice organizate de instituțiile partenere.

Cei aproape 1000 de concurenți înscriși până acum au impresionat prin originalitate, cunoștințe și stil. Iată gândurile unuia dintre ei: „*Experiența acestui concurs mi-a oferit șansa atât de a explora noi perspective, de a afla mai multe despre domeniul juridic, cât și de a mă descoperi ca persoană.*”

Asemenea proiecte ne oferă nouă, tinerei generații, șansa de a avea un dialog deschis și de a ne face vocile ascultate. Numai prin astfel de ocazii putem colabora pentru o lume mai bună și mai si-

gură pentru noi cei de acum, dar și pentru cei ce vor veni în urma noastră. Mulțumesc pentru susținere!” (Gabriela Camelia Mitu, clasa a XII, Colegiul Național „Spiru Haret”, premiul I).

Concursul național de eseuri cu tema „Dreptul în viața de zi cu zi” (iunie-iulie 2023)

Drepturile copiilor

*Bianca Maria GEANTĂ, clasa a VI-a,
Școala Gimnazială Nr. 92, București*

În societatea contemporană, prin *copil* se înțelege orice persoană cu vârsta sub 18 ani.

Înainte de secolul al XX-lea, copiii nu erau protejați de societate. Responsabilitatea îngrijirii copiilor o avea familia, fără ca instituțiile statului să se implice în vreun fel. În Preistorie și în Antichitate, copiii erau nevoiți de la vârste fragede să participe la toate activitățile familiei, îngrijind turmele de animale, ajutând la împărțirea vânatului sau culegând fructe și semințe. În Evul Mediu, când familiile își produceau singure toate cele necesare traiului, copiii erau folosiți de părinții lor tot ca forță de muncă, lucrând în grădină, având grijă de frații lor mai mici și făcând treburile mai ușoare din gospodărie. Pe măsură ce creșteau, fetele învățau să coasă, să gătească, să spele și să îngrijească bolnavii și frații mai mici, în vreme ce băieții erau învățați

de tații lor să lucreze în agricultură, să îngrijească animalele familiei, să construiască și să repare tot ce era necesar în gospodărie. În general, copiii erau considerați „mici adulți”, persoane mai puțin importante ale familiei. Mai târziu, în epoca industrială, era obișnuit ca ei să participe alături de adulți la muncile cele mai grele și nesigure din fabrici și din mine.

Abia în secolul al XX-lea *copilul* a fost recunoscut ca ființă umană cu drepturi, față de care adulții și societatea în ansamblul ei au responsabilități și obligații consemnate în legi și în alte documente oficiale internaționale. Între primele personalități care s-au implicat în promovarea drepturilor copiilor putem menționa pe Janusz Korczak (1878-1942), scriitor, pedagog și medic pediatru evreu din Polonia și pe reformatoarea britanică Eglantyne Jebb (1876-1928).

Janusz Korczak, numit și „marele prieten” al copiilor, în emisiunile radiofonice la care participa reflecta la viața și statutul copiilor, considerând că aceștia nu sunt doar persoane în devenire, ci perso-

nalități complete și complexe care trebuie tratate cu respect și ale căror opinii și păreri sunt foarte importante și trebuie luate în seamă. Considerându-i pe copii ca ființe cu drepturi întregi, asemenea adulților, el susținea ideea de „*demnitate a copiilor*”, respingând pedepsele corporale și insistând pe nevoia de atenție și de afecțiune a acestora.

Nemulțumită și revoltată de urmările Primului Război Mondial (1914-1918), când mii de copii murau în fiecare zi din cauza bolilor și a foametei, Eglantyne Jebb a hotărât să acționeze pentru a îmbunătăți viața copiilor din întreaga lume. *Este foarte clar că salvarea copiilor din întreaga lume nu reprezintă un lucru imposibil decât dacă refuzăm să-l realizăm* spunea ea, dorindu-și înființarea unei organizații internaționale care să intervină acolo unde drepturile copilului nu existau sau erau încălcate. Și astfel, ea a fondat în 1919, la Londra, organizația internațională neguvernamentală *Salvați copiii*, ale cărei inițiative la acea vreme aveau ca scop combaterea foametei și asigurarea asistenței medicale a copiilor.

Eglantyne Jebb este și autoarea primului document internațional în care au fost consemnate clar drepturile copilului. Este vorba despre adoptarea de către Liga Națiunilor (astăzi, Organizația Națiunilor Unite) în anul 1924 a *Declarației Drepturilor Copilului*, numită și *Declarația de la Geneva*, primul act prin care comunitatea internațională a aprobat protecția tuturor copiilor împotriva abuzurilor și a neglijenței. Această Declarație a stat, mai târziu, la

baza cunoscutei *Convenții cu privire la Drepturile Copilului*, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la data de 20 noiembrie 1989, care garantează drepturile fundamentale ale copiilor. Din acest motiv, data de 20 noiembrie este sărbătorită în întreaga lume ca Ziua internațională a drepturilor copilului.

Fiecare copil este unic și are nevoi, dorințe și așteptări. El are drepturi care trebuie să îi fie respectate pentru a ajunge un adult responsabil. Față de adulți, copiii sunt neajutorați și lipsiți de apărare. Din acest motiv, adulții și societatea întreagă trebuie să-i protejeze și să le asigure condiții decente de viață și de dezvoltare. Un copil care crește știind că are drepturi va ajunge un adult responsabil și va ști să lupte pentru drepturile sale, atunci când va fi necesar.

Drepturile copilului sunt drepturi recunoscute copiilor din întreaga lume, însă, din păcate, ele nu sunt respectate peste tot. Părinții și societatea trebuie să înțeleagă și să respecte aceste drepturi pentru ca toți copiii să poată crește și să se dezvolte într-un mod sănătos și fericit, în siguranță, fără pericole și fără abuzuri.

Este extrem de important ca un copil să își cunoască drepturile și să acționeze pentru apărarea lor atunci când acestea îi sunt încălcate în familie, la școală sau în societate. El poate apela, mai întâi, la părinți, la profesorii săi sau la instituțiile statale și nestatale care ocrotesc copiii. În România, ca instituții guvernamentale în domeniu putem numi

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și adopție, instituția numită *Avocatul Copilului*, dar și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (D.G.A.S.P.C.), cu sedii în fiecare județ și în cele 6 sectoare ale Municipiului București. În cadrul ultimei instituții funcționează *Telefonul Copilului* cu numărul de urgență 119 - o linie verde (apel gratuit) la care poate suna orice copil care se simte abuzat, traumatizat, neglijat, victimă a violenței de orice tip (fizică sau emoțională, psihică). Există și organizații non-guvernamentale la care un copil poate apela pentru a primi consiliere și sprijin în apărarea și susținerea drepturilor sale, cea mai cunoscută dintre acestea fiind „Salvați copiii”; sau organizații internaționale care activează în acest domeniu, cum este Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF).

Atunci când spun „sunt copil și am drepturi” trebuie să înțeleg foarte bine că drepturile mele sunt însoțite și de responsabilități care decurg din exercitarea acestora, responsabilități pe care trebuie să mi le asum. Spre exemplu, dreptul meu la identitate, la un nume și la o cetățenie mă face datorare să-mi cunosc datele de identitate și să le comunic, în caz de nevoie, autorităților. Am dreptul de a-mi cunoaște părinții și de a fi îngrijit de aceștia, dar și eu trebuie să-mi iubesc și să-mi respect membrii familiei. Dreptul la o religie și la cultură presupune că voi fi mândră de cultura căreia îi aparțin, că o voi

6 respecta și promova.

Am dreptul la o locuință decentă, la îmbrăcă-

mente și la hrană sănătoasă. Părinții trebuie să mă îngrijească și să mă ajute să îmi mențin sănătatea printr-o alimentație sănătoasă, practicarea unor activități fizice zilnice, sporturi și prin efectuarea regulată a analizelor medicale. Eu am responsabilitatea de a avea grijă de igiena și de sănătatea mea, de a evita alimentele nesănătoase sau consumul de substanțe nocive, interzise.

Dreptul meu de a fi crescută într-o atmosferă de afecțiune, de securitate fizică, morală și materială, de a avea o viață fericită îmi cere ca și eu să contribui la crearea acestei atmosfere, să fiu recunoscătoare pentru ce am și să dau dovadă de altruism, să-i ajut pe cei care au nevoie participând la campanii de donații (haine, alimente, cărți, jucării).

Am dreptul la educație. Este important ca părinții să mă încurajez să învăț, să mă ducă la grădiniță, apoi la școală, să-mi asigure toate rechizitele necesare pentru a învăța și pentru a mă dezvolta intelectual. Dar am obligația de a nu lipsi de la cursuri nemotivat, de a respecta instituția de învățământ, de a-mi face temele și de a avea o conduită civilizată în relațiile cu ceilalți colegi ai mei și cu cadrele didactice.

Am dreptul de a nu fi exploatat prin muncă, dar pot participa după puterile mele la treburile gospodărești, să-mi ajut familia. Dreptul la joc, la odihnă și la vacanță vine cu obligația de a mă juca respectând regulile și prietenii de joacă, de a-mi petrece timpul liber într-un mod plăcut și sigur, ferindu-mă

de pericolele de pe internet, necomunicând străinilor datele personale și neaccesând site-uri sau jocuri fără acordul părinților.

Dreptul de a vorbi și de a fi ascultat, de a-mi exprima opinia în legătură cu orice aspect care mă afectează este însoțit, desigur, de necesitatea de a-i asculta și pe ceilalți și de a le respecta opiniile.

Am dreptul să fiu tratată la fel ca toți ceilalți copii, indiferent de culoarea mea, de rasă, de sex, de limbă sau de religie, de a beneficia de o îngrijire specială în cazul în care nevoile mele speciale o cer. Dar îi voi respecta pe ceilalți copii, voi fi tolerantă și nu-i voi hărțui din cauză că sunt diferiți.

Am dreptul să fiu protejată împotriva oricărei forme de violență, dar și obligația de a anunța un adult sau instituțiile abilitate atunci când văd un copil abuzat sau în caz de pericol. Am dreptul de a trăi într-un mediu sănătos, făcând eforturile care îmi sunt cu putință de a proteja mediul înconjurător și de a nu risipi resursele naturale.

Am dreptul de a-mi cunoaște drepturile, dar și obligația de a respecta drepturile celorlalți copii și ale adulților, precum și responsabilitatea de a-mi apăra aceste drepturi, dacă îmi sunt încălcate.

În concluzie, prin exercitarea acestor drepturi și prin asumarea responsabilităților asociate lor, eu și oricare alt copil putem deveni un exemplu pentru ceilalți și, la vârsta majoratului, vom fi adulți responsabili și capabili să creștem, la rândul nostru, copii fericiți.

Judecător în devenire - între tradiție și pasiune

*Eduard Tudor VASIU,
clasa a XI-a Colegiul Național
Horea, „Cloșca și Crișan” Alba Iulia*

Funcția de judecător implică multiple sarcini și muncă continuă, pentru a afla adevărul în toate cauzele prin mai multe metode. Judecătorul este, printre altele, ope iudicii, o persoană foarte importantă în menținerea unui echilibru prielnic în societate, prin aflarea adevărului, stabilirea stării de fapt și de drept a speței.

De asemenea, această funcție te responsabilizează ca persoană, având datoria ca făcând parte dintr-o instanță de judecată, formând astfel un complet de judecată, să respecti dreptul de apărare al părților, printr-un proces echitabil și imparțial. După cum de cele mai multe ori, practica judiciară și jurisprudența atât națională, cât și internațională, arată că printre alte principii de drept, în virtutea unui proces just, prin care să nu subziste nici măcar un minimum de dubiu, trebuie respectat principiul contradictorialității.

În virtutea acestui principiu, se respectă dreptul la apărare al fiecărei dintre părți, prin care, instanța, încuviințându-l, asigură pe toți cei interesați că speța este soluționată în mod corect și judicios. În egală măsură, judecătorul joacă un rol activ și decisiv în constituirea și menținerea echilibrului într-un stat de drept.

Adunarea Generală a Națiunilor Unite a apreciat în repetate rânduri faptul că „*buna funcționare a justiției într-un astfel de stat (n.r. - Stat de drept), în promovarea și protecția drepturilor omului, e indispensabilă respectării principiului separării puterilor în stat și al legalității*”.

Sub un alt aspect deosebit de pertinent și elocvent care susține importanța actului judiciar, este înfăptuirea justiției. Aceasta, este văzută și dezvoltată ca reprezentând activitatea instanțelor judecătorești de a căuta și de a stabili ceea ce este just în spețele pe care acestea le soluționează. Privind în extenso, conceptul de jurisdicție poate fi definit ca fiind „*activitatea de rezolvare prin hotărâri obligatorii, clare și motivate, a litigiilor ivite între oameni, de către organele de stat etc*”.

De aceeași parte, în lumina Curții Europene pentru Drepturile Omului, după cum aceasta statuează în art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, fiecare persoană are dreptul la un proces echitabil din partea instanței: „Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și a obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa”. Evident, în mod excepțional, judecătorul poate dispune ca ședința să se desfășoare în mod închis, similar cu camera de consiliu. Noțiunea de „*independență*”

și „*imparțialitate*” ale instanței de judecată sunt strâns legate și într-o plină corelație, conform hotărârii CEDO (*Klein și alții contra Țărilor de Jos din 6 mai 2003*).

Intrând în subiectul propriu-zis asupra cărui fapt mi-ar plăcea să devin judecător, afirm faptul că pe lângă pasiunea mea de când eram mic copil pentru a deveni judecător, consider că mă avantajează și tradiția familiei mele (în domeniul judiciar). Spun tradiție sau pot zice chiar și „moștenire”, întrucât mulți dintre membrii familiei mele au urmat Facultatea de Drept și au devenit ceva în acest domeniu. Spre exemplu, mama mea a urmat Dreptul și este consilier juridic, întocmind acțiuni în instanță și reprezentând anumite instituții. Una dintre mătușile mele este prim-procuror, iar cealaltă mătușă a fost tot consilier juridic la o instituție a Uniunii Europene cu sediul în Bruxelles, la Serviciul Juridic. Astfel, sunt de părere că și „tradiția” familiei mele în domeniul juridic reprezintă un atu pentru excelența și spiritul meu spre această profesie.

Pe lângă această tradiție sublimă parcursă de-a lungul timpului de familia mea, care mi-au influențat oarecum în mod indirect această profesie, mai există, de asemenea, și pasiunea mea individuală. De când aveam aproximativ 10 ani, mă uitam la televizor, la știri, în ziare, la articole, la documentare, la opinii juridice atât în format letric, cât și online. Eram foarte curios, îmi făceam notițe personale în propriile caiete despre anumite lucruri. Aduceam chiar și situații contradictorii la ceea ce

se spunea, aveam alte păreri, sigur, motivate. Făcând parte din „familia juriștilor și magistraților”, ceream mereu opinii membrilor familiei mele despre diferite situații pe care le vedeam sau le întâmpinam. După trecerea câtorva ani, pe la vârsta de 16 ani, am început să-mi achiziționez Codul civil, Codul de procedură civilă, Codul penal, Codul de procedură penală, cât și Dreptul constituțional.

Totodată, tot de la vârsta de 16-17 ani, am început să fac stagii la anumite cabinete de avocatură (depunerea de înscrisuri la instanță, asistarea la diverse procese, atât penale, cât și civile - iar mai apoi elaborarea pentru avocatul cu care colaboram a unui așa zis „feedback” despre acel proces, despre experiența mea etc).

Ab initio, mi-am dorit să fiu judecător pentru a face dreptate în lume, să încerc pe cât posibil să elimin neregularitățile și ilegalitățile, luând măsurile necesare prin scoaterea adevărului la suprafață. Într-adevăr, prin intentarea unui proces împotriva cuiva, nu mai poți aduce pacea, armonia, fidelitatea între acele părți, întrucât o dată ce ai dat în judecată pe cineva, caracterul în derivă se activează și automat subzistă alterarea relației dintre acele părți. Mereu pentru deliberarea și pronunțarea unei hotărâri, mi-am pus în calcul că este foarte important de avut în vedere principiul de drept *res iudicata pro veritate habetur*. Fără respectarea acestui principiu, sunt de părere că justiția nu mai poate fi văzută și considerată ca fiind credibilă și supusă adevărului.

Pe de altă parte, în opinia mea, având norme legislative se pot efectua multiple măsuri de prevenire, cât și de pedepsire pentru părțile pe care le încalcă. Sub acest aspect, legea nu doar că anticipează infracțiunile (*Codul civil/Codul penal - numite și prin „Partea generală”*), dar le și individualizează, le descrie în detaliu, le analizează din punctul de vedere al pedepselor care se aplică, gradul faptei săvârșite etc. (*Codul de procedură civilă/Codul de procedură penală - numite și prin „Partea specială”*). Pentru a exemplifica argumentele antementionate, se poate reliefa principiul de drept *ubi ius, ibi remedium*. Având norme legale, părțile care săvârșesc o faptă pot fi pedepsite (informal spus faptele pot fi „remediate”), prin aplicarea acestora și prin anumite măsuri care să contribuie la reintegrarea socială, educațională și profesională a părții. De aceeași parte, rolul judecătorului este de a pedepsi pe cel care a greșit, ca să nu mai greșească (*punitur quia peccatum est et ut ne peccetur*). Un alt principiu de drept care conturează ideea anticipării pedepselor survenite în cazul săvârșirii unei infracțiuni este *lex moneat prius quam feriat*.

De multe ori am fost întrebat „Care este rolul purtării robei de către judecători? De ce este importantă?”. După părerea mea, roba reprezintă o haină de ceremonie, în cazul judecătorului putând fi tradusă ca și o ceremonie adusă adevărului și în săvârșirea dreptății.

După cum a apreciat și Dan Puric „Dreptatea se află în ordinea necesității spirituale a omului,

astfel că, dacă aceasta dispare sau este alterată, sufletul omului se clatină". Croiul și mânecile largi reprezintă o stare de libertate, de independență și de creativitate atât de necesare în actul de înfăptuire a justiției, căci a lucra în slujba justiției presupune o conștiință curată și neatârnată, înseamnă un mecanism de gândire critică și nealterată. Culoarea neagră a robei reprezintă modestia celui ce o poartă și simbolul supunerii față de Dumnezeu. Negrul simbolizează formalismul, seriozitatea și puterea, semnifică și capacitatea celui ce îl poartă de a descoperi misterul și de a afla adevărul. Culoarea neagră este și semnul demnității și realismului, coordonate pe care actul de justiție trebuie să se situeze.

Roba mai simbolizează solemnitate, conferind actului săvârșit de judecător concizie și importanță de care trebuie să se jubileze. Ceremonialul aflării adevărului trebuie să se circumscrie unui cadru sever, simplu și concis, iar roba judecătorului imprimă părților și tuturor participanților la proces sentimentul de respect și moderație pe care aceștia trebuie să-l arate. Roba întruchipează și o figură de autoritate și de putere, întrucât misiunea naturală a judecătorului este aceea de a împărți dreptatea, admitând fiecăruia dreptul pe care îl are.

Roba mai semnifică echilibru, curaj, obiectivitate, înțelegere și îngăduință, iar abstractul rece al justiției trebuie să urmeze calea omeniei, bunătății și empatiei. Tot ceea ce se întâmplă în afara acestor dimensiuni face să se piardă din calitatea

omului și, implicit, a judecătorului. Pe cale de consecință, roba este cortina ce aduce armonia socială, echilibrul, pacea și bunăstarea, este speranța, adevărul și dreptatea.

Plăcerea și interesul meu pentru funcția de judecător mi s-a stârnit în momentul în care mi-am dat seama ce înseamnă cu adevărat „a fi judecător” și prin experiența mea acumulată pe parcursul timpului cu această profesie. De la o vârstă, care poate fi considerate de unii destul de „fragedă”, mi s-a stârnit interesul pentru a deveni judecător. Am început să observ alături de mama și mătușa mea acțiunile și toate documentele juridice pe care acestea le întocmeau și să aduc și eu unele sfaturi și idei contradictorii, cu scopul de a mă implica activ și de a aprofunda „materia juridică”. După cum și completele de judecată au idei atât în unanimitate, cât și în majoritate, așa a fost și în cazul sfaturilor mele aduse. Unele erau bune și acceptate de ambii membri ai familiei mele, altele doar de unii sau altele chiar de niciunul.

Prin exersarea în acest domeniu, mi-am descoperit spiritul intuitiv și mi-am dat seama că această profesie chiar mi se potrivește. Eu fiind o persoană corectă, care nu suportă încălcarea legislației, mi-am dorit dintotdeauna să fac parte din „universul juridic”. Mereu am fost de părere că ***legum domini*** (***stăpânul legilor***) este într-o oarecare măsură chiar însuși judecătorul.

Etiam, consider că judecătorul, prin pronunțarea unor hotărâri și prin faptul că face dreptate,

pedepsind pe cei care au greșit, oferă societății o stare de echilibru, armonie și bunăstare. Spre exemplu, într-un proces civil, dând dreptate celui care nu este vinovat și pedepsind pe cel vinovat (fiind vorba de un proces civil, sancționarea se face prin metode mai „blânde” [amenzi, popriri, etc]), iar într-un proces penal (fiind o parte mai complexă și mai gravă, sancționarea se face atât prin măsuri cu un grad mai scăzut de exigență [amendă penală, control judiciar], cât și prin măsuri cu un grad

BRĂNEANU SIMINA ELENA,
Colegiul Național „NICU GANE” Fălticeni,
clasa a X-a

mediu de exigență [măsura preventive a controlului judiciar/arestului la domiciliu, condamnarea cu suspendare], ori prin măsuri cu un grad ridicat de exigență [condamnarea la închisoare cu executare și interzicerea exercitării unor drepturi]). Pentru aceste considerente, este bine întemeiat a fi luat în considerare principiul de drept *ius est ars boni et aequi*.

Instanța de judecată prin judecător, are rolul, bineînțeles, și de a se asigura că

drepturile și libertățile fundamentale ale omului nu sunt încălcate de către nicio autoritate publică în exercitarea atribuțiilor ce le revin, cât și nici de către persoanele fizice. Astfel cum se apreciază în primele rânduri din Declarația Universală a Drepturilor Omului, „respectarea drepturilor omului și a demnității umane, constituie fundamentul libertății, dreptății și păcii în lume”. Așadar, cum am arătat și în argumentele de mai sus, în calitate de judecător în devenire, printre altele, să contribuim din postură importantă pe care o voi avea, la respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane de către toată lumea.

Reiterând noțiunea de „independență”, judecătorul trebuie să privească acest termen atât față de alte puteri (*a se vedea hotărârea CEDO - Beaumartin c. Franța*), cât și față de părți (*a se vedea hotărârea CEDO - Sramek c. Austria*). Astfel, în viziunea mea de viitor judecător, consider că trebuie să fiu independent, imparțial, just și echitabil cu privire la orice faptă, tocmai pentru a

garanta autoritatea, demnitatea și puterea pe care toată lumea o vede în justiție.

În concluzie, pasiunea mea pentru magistratură mereu m-a însoțit și cel mai probabil și tradiția membrilor familiei mele care au urmat Dreptul m-a influențat pentru a parcurge această etapă complexă pentru a ajunge în magistratură. Până să intru propriu-zis în această funcție, desigur că voi continua îndeaproape și cu multă seriozitate, muncă și sârguință să studiez anticipat explicații, studii, documentare, cărți despre tot ceea ce înseamnă lege, Codurile civile și penale, diverse explicații și propuneri ale unor spețe date, etc. Consider că dacă începi aceste cercetări și studiezi îndelungat încă de la o vârstă adolescentină, îți va fi mult mai ușor pe parcurs și vei avea o altă perspectivă mai serioasă asupra examenelor și a spețelor pe care le vei avea de susținut și de soluționat.

Sentimentul de drept

*Eric Gabriel Waltner, clasa a XI-a,
Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Baia Mare*

Să fii adolescent este ciudat. Interesant. Provocator. Te „vizitează” gânduri amestecate, contradictorii. Ajungi uneori la concluzii surprinzătoare, care decurg din amintiri pe care credeai că le-ai uitat, dar care apar pe „ecranul” gândirii tale exact atunci când te aștepți mai puțin. Ai vrea ca fiecare

zi să fie epică. Să faci ceva interesant și provocator zilnic, dar, de fapt, ești frustrat din cauză că zilele tale sunt cam la fel. Sau, cel puțin par că sunt la fel.

După un timp (luni sau ani), se întâmplă ceva, auzi ceva, ți se comunică ceva sau vezi ceva nou sau impresionant și ești foarte mirat că tu știi cum să reacționezi sau să analizezi situația nou apărută. Și atunci brusc, din negura miilor de zile care au fost la fel una cu alta, sare brusc o amintire. Și îți dai scama că acea împrejurare, pe care tocmai ți-ai amintit-o, te-a pregătit cumva pentru reacția ta din prezent. Și apare concluzia: „Aaaa, de fapt zilele alea multe monotone, nu le-am trăit în zadar! Ele m-au pregătit pentru ce trăiesc azi”. Ciudat, nu-i așa?

Îmi amintesc o zi din viața mea. A fost cu ceva ani în urmă, poate trei, poate cinci, nu are importanță. A fost o zi obișnuită din viața unui adolescent sportiv, ambițios, visător și dornic de provocări noi. Eram cu prietenul meu, Alex. Ne știam de la grădiniță, el era cu vreo doi ani mai mare decât mine, nu eram colegi de școală, dar ieșeam periodic împreună să „facem ceva”, adică să ne umplem timpul. În ziua aceea am ales să ieșim pe bune afară, în aer liber. De regulă preferam să ne jucăm pe PC-uri până uitam de noi, fără să mâncăm și fără să amormim în scaun. În ziua aceea, totuși, am ieșit.

Ne-am dus în parc cu bicicletele. Am mers cu viteză, pe o roată chiar, am schimbat bicicletele între noi, am căzut, am răs și... am găsit un port-

moneu cu bani și acte în el. Era sub o bancă din parc, îi căzuse sigur cuiva din buzunar. Eram curios să văd câți bani sunt acolo, dar nu aveam curajul să îl deschid. A făcut-o Alex. Erau bani destul de mulți. Mulți, nu după standardele noastre (pentru noi și 10 lei erau mulți), ci mulți pe bune. Am avut tendința să fug. În primul moment, asta am vrut. Să fug cu tot cu portmoneul acela. Dar Alex mi-a spus „Stai, mă! Omul ăsta care a pierdut banii e distrus acum!”. Am înțeles atunci pe loc: ceea ce pentru mine părea un mare noroc, pentru altul este o nenorocire. Da. Ok. Atunci ce să facem cu el?

L-am dus la Poliție. Ideea lui Alex. Eu poate l-aș fi lăsat unde l-am găsit, sub banca din parc. L-am predat la Poliție, la un ghișeu pe care scria „Ofițer de serviciu”. L-am predat pur și simplu și am plecat. Nu ne-a lăudat nimeni, nu ne-a mulțumit nimeni, nu am primit nicio recompensă. Am plecat frustrat și chiar mi-am exprimat frustrarea. La urma urmei, făcusem o faptă bună și nu am fost nicidecum răsplătiți. Nu va știți nimeni niciodată că noi am găsit acel portmoneu și fapta noastră bună va rămâne anonimă, ca și când nu ar fi fost deloc. Auzind frustrarea mea, Alex a spus: „Și ce? EU știu că am tăcut un bine. E suficient”.

Ciudată zi a fost aia. Cu gânduri și sentimente amestecate. Am trăit la foc automat și bucuria unei comori găsite și impulsul de a o păstra, și tristețea și empatia la adresa omului care pierduse banii și mândria că suntem „eroi”, dar și dezamăgirea că gestul nostru a rămas neobservat. Și peste toate

astea, eu mi-am dat seama, pentru prima dată în viață, că ceea ce simt eu este suficient ca și recompensă.

Am făcut în ziua aceea ceva bun. Ceva drept. Ce este drept? Și cine stabilește ce este drept și ce nu?

La liceu am auzit expresia „ordine de drept”. Expresia „este legal” sau „este ilegal”. Auzisem de moralitate, de reguli morale. Auzisem și de reguli religioase, divine. Oare toate aceste reguli înseamnă dreptate?

Eu sunt sportiv de performanță. Dar sunt și gânditor. Sunt curios, vreau să aflu și să știu cât mai multe. Așa că m-am străduit să aflu ce este dreptul. Măcar așa, ca și cultură generală.

Prima sursă din care am ales să mă informez a fost Wikipedia. Conform Wikipedia *„Noțiunea juridică de Drept reprezintă totalitatea regulilor și normelor juridice care reglementează conduita oamenilor în relațiile sociale, într-o colectivitate politic determinată, susceptibile de a fi impuse prin forța coercitivă a statului”*.

Trebuie să recunosc că această definiție mi-a aruncat mintea în aer. Totalitatea regulilor. Chiar toate regulile? Chiar toate, toate regulile alcătuiesc Dreptul? Păi, asta e groaznic de mult! În concluzie, dreptul are influență în fiecare aspect al vieții oamenilor.

Ce e ordinea de drept? Help, Wikipedia! Ordinea de drept este *„acea stare a relațiilor care se statornicește ca urmare a respectării stricte a prevederilor legale de către toți cetățenii și organele*

statului și este asigurată de lege”. În concluzie, legea este o regulă. O regulă pe care Statul o impune la nevoie. Și există astfel de reguli, legi, în privința oricărui aspect al vieții și în privința oricărei activități.

Eu sunt sportiv, vreau să fiu campion. Fac dans sportiv, mă antrenez ore în șir zilnic. Practic viața mea e împărțită între sport, școală și familie. Și pentru mine, asta este epic, ia să vedem, ce legi sunt pentru sportivi? Internetul este din nou prietenul meu în această căutare. Caut. Aflu că, pentru activitatea sportive, există următoarele legi: Legea nr. 69/2000- adică legea educației fizice și sportului. Am căutat-o și am văzut că e lungă, complicată și foarte cuprinzătoare; Legea nr. 350/2006-Legea Tinerilor; Legea nr. 310/2021 privind prevenirea și combaterea dopajului în sport, Legea nr. 56/2021 privind suplimentele alimentare etc(...).

O mulțime de legi. O mulțime de reguli de respectat. Și asta doar în sport. Mi-a fost de ajuns o simplă căutare, pe un singur aspect al vieții, să îmi dau seama că dreptul face parte din viața de zi cu zi, indiferent de ce activitate ai, indiferent de profesia ta, indiferent de vârstă. Cu toții avem reguli de respectat, o mie de reguli de respectat, zi de zi, toată viața noastră. Când mi-am dat seama de asta, prima impresie a mea a fost aceea că, având atâtea reguli de respectat, nu sunt liber. M-am speriat de propriul gând: „Cum? Nu sunt liber?” Oare dacă mă supun regulilor renunț la libertatea mea? Ce este libertatea? Este libertatea compatibilă cu

dreptul, adică cu regulile ce se impun a fi respectate? Aoleu, Wikipedia din nou: Libertatea este *„posibilitatea de a acționa după propria voință sau dorință*”.

Cum poate fi libertatea compatibilă cu dreptul? De data asta m-a ajutat Dicționarul Explicativ al Limbii Române: Libertatea este *„posibilitatea de acțiune conștientă a oamenilor în condițiile*

TOTHĂZAN IRIS-MARINA,
Școala Gimnazială „Lucian Blaga”, Satu-Mare,
clasa a VII-a

cunoașterii (și stăpânirii) legilor de dezvoltare a naturii și a societății”. Această definiție mi s-a părut mai apropiată de drept, de reguli care trebuie respectate. Dar este asta libertate? Am stat și m-am gândit destul de mult și cred că da, este. Și am ajuns la această concluzie, fără să cunosc și să stăpânesc legile (regulile), ci pur și simplu gândindu-mă la acea zi petrecută de mult, cu Alex. La întâmplarea cu portmoneul. Noi NU am știut că, dacă plecam, fugeam și cheltuiam banii aceia, comiteam infracțiunea de însușire a bunului găsit, prevăzută și pedepsită de articolul 243 din Codul Penal. Noi pur și simplu am simțit că dacă am fi fugit și am fi luat banii aceia, făceam cuiva un rău, făceam ceva nedrept. Am respectat o regulă (lege) pe care nici nu o cunoșteam! Doar pentru că așa am simțit că **este drept, că așa este bine, că așa putem înlătura paguba și suferința cuiva.** Frustrarea mea că nu am fost lăudați pentru asta a fost o toană de copil, iar Alex, fiind mai mare a simțit corect satisfacția interioară care era suficientă. Și care și mie mi-a fost suficientă. Conștiința proprie a binelui făcut altuia.

Și da, libertatea este potrivită cu dreptul. Poate exista alături de reguli. Pentru că regulile sunt făcute pentru a-i proteja pe oameni de alți oameni care nu simt sau nu știu că fac rău. Sau de oameni care simt și știu că ce vor să facă este rău, dar (din motive doar de ei știute) aleg să facă rău. Există și astfel de oameni.

Nu l-am văzut pe Alex demult. Zilele trecute

m-a sunat să vadă ce mai fac. El este student la Drept. Acolo a fost chemarea lui, spune că asta își dorește să facă. M-am bucurat pentru el. Și eu am drumul meu. Spre titlul de campion. Voi învăța copiii să danseze când eu voi fi adult și îmi voi realiza planul sportiv, poate voi fi actor, poate voi avea propria afacere (sunt sigur că va fi în legătură cu sportul sau arta). Voi face ce îmi doresc pentru că sunt liber. Liber să visez, să îmi fac planuri, să muncesc, să mă antrenez să perseverez, să am poate eșecuri, să depășesc greutăți, să îmi savurez succesele.

Așa ar fi bine să facă toți oamenii. Să tindă spre a construi cea mai bună versiune a lor, spre binele lor și spre binele general.

Și faptul că știu că oameni ca Alex, oameni care simt BINELE, aleg dreptul ca și profesie, mă face să fiu optimist și să mă simt... în siguranță.

Am citit undeva că se presupune că persoanele majore cunosc legea. Când faci ceva rău după 18 ani, nu poți să spui că „nu am cunoscut legea și nu am știut că greșesc”. În mai puțin de o lună împlinesc și eu 18 ani și voi fi major. Nu voi cunoaște niciodată la propriu toate legile, pentru că sunt cu miile. Nimeni nu cred că le cunoaște pe toate. Dar nu mă deranjează să se presupună că le cunosc și le „stăpânesc”. Chiar nu mă deranjează. Pentru că ȘTIU sigur că voi SIMȚI când sunt pe cale să fac ceva rău și voi alege să fac BINE. Și când nu voi fi sigur, voi întreba. Pe oameni ca Alex. Pe oameni care au ales dreptul ca profesie.

BUDEANU MIHALACHE DARIA, Universitatea de Arhitectură „Ion Mincu”, anul I

Concursul național de eseuri cu tema „Legile se aplică și pe net” (iulie-septembrie 2023)

Responsabilitatea în online: manieră de protejare și de dezvoltare a identității individuale

*Vlad Ștefan PELIN, Clasa a X-a G,
Colegiul Național Pedagogic „Spiru Haret”, Focșani*

Consider că mediul online oglindește o oază infinită a cunoașterii, o modalitate prin care ne este oferit acces la o pluralitate de informații noi, universale, folositoare în viața cotidiană.

În primul rând, internetul înfățișează o unealtă extraordinară, o invenție umană ce joacă un rol important în dezvoltarea ulterioară a unui adolescent. Cu toate acestea, trebuie să fim mereu precauți când pătrundem pe porțile acestui tărâm nemărginit. Responsabilitatea este trăsătura definitorie care ne inițiază în universul tehnologic, care ne ghidează spre a descoperi tainele acestei lumi. Este necesar să avem în vedere o strategie de navigare pe internet pentru a accesa pagini sigure, care să ne confere protecția datelor.

Astfel, oricine are dreptul de a încărca postări în domeniul public, existând, deseori, mai multe variante ale aceleiași idei, unele dovedindu-se a fi irelevante. Persoanele cu mai puțină experiență și pregătire academică pot distribui știri sau eveni-

mente false, lipsite de valoare informațională.

În plus, internetul nu ne oferă în totalitatea cazurilor siguranța corectitudinii datelor pe care dorim să le aflăm. Pericolele generate de o falsă informare ne pândesc la orice pas, de aceea trebuie să avem în vedere o verificarea datelor pe care urmează să le utilizăm. Responsabilitatea noastră, din poziția de cititor, este să preluăm date și să le verificăm din mai multe surse, să ne asigurăm că acestea sunt credibile, științifice. Spre exemplu, din experiența personală, dobândită în urma documentației pentru proiectele școlare și activitățile extracurriculare, am învățat să acord o atenție deosebită tuturor datelor găsite pe internet. Orice informație din mediul online nu reprezintă, în totalitate, o certitudine, ci trebuie verificată precis, folosind enciclopedii și cărți de specialitate, ale unor autori însemnați, acreditați din punct de vedere științific. Procedând în această manieră, putem fi în mai mare măsură siguri de corectitudinea datelor pe care urmează să ni le însușim.

În al doilea rând, pentru a beneficia întru-totul de proprietățile tehnologiei, trebuie să avem capacitatea de a distinge aparența de esență, lucrurile pozitive, de cele negative, spre o mai bună cunoaștere a propriei mentalități, cât și a lumii înconjurătoare. Orice utilizator al rețelelor de socializare are nevoie

să ia la cunoștință caracterul public al informațiilor personale pe care le distribuie pe platformele online. Pe lângă familie și persoanele care au un loc special în inima noastră, există o multitudine de oameni rău intenționați care ne pot prelua datele private, tară acordul nostru, cu scopuri frauduloase, de înșelătorie. În momentul publicării acestora, este crucial să fim împăcați cu decizia tăcută și siguri că nu ne pot afecta imaginea publică în niciun fel.

Doar noi, din poziția de utilizatori responsabili, putem decide ceea ce este bine sau nu să împărtășim în mod public, cu scopul de a ne păstra siguranța și de a beneficia de o experiență cât mai bună pe rețelele de socializare.

Din cauza frustrării și a invidiei, internauții pot recurge la gesturi ofensatoare, precum adresarea jignirilor, care ne afectează, într-o anumită manieră, dispoziția și starea de spirit, făcându-ne să ne simțim nesiguri pe noi înșine. Cu toate acestea, pentru o experiență cât mai bună în mediul virtual, trebuie să avem o personalitate puternică, asumată, bazată pe încredere în sine, pentru a nu lăsa glasul infim al lumii rele să pătrundă dincolo de barierele care ne definesc principiile vieții.

Se impune să fim deschiși spre nou, spre dorința de a evolua pe plan personal, cu scopul de a ne autodepăși pe noi înșine, pentru a deveni cea mai bună variantă a propriei persoane. Acest fapt ne ajută să acumulăm informații noi, crescându-ne, astfel, nivelul cultural și schimbându-ne modul de interpretare a vieții.

Spre pildă, de-a lungul anilor școlari, am participat, deseori, la evenimente culturale ce aveau ca scop instruirea elevilor din unitățile de învățământ vis à vis de comportamentul în mediul online. În urma lecțiilor oferite de profesori cu studii avansate în domeniu, am deprins modalitatea optimă de a te comporta pentru a accesa internetul. Cu scopul de a ne conferi siguranța în acest mediu este necesar să respectăm reguli esențiale, precum: nu oferi date confidențiale, nu te încrede în vorbele unei persoane străine și fii atent la fotografiile pe care le încarci public, căci acestea îți pot dezvălui locația în timp real!

În al treilea rând, prin intermediul internetului ne detașăm de contingent, pătrundem într-un nou univers al cunoașterii unde se cristalizează noi forme de autoeducare utile pentru preluarea și însușirea de informații, pentru formarea și dezvoltarea noastră profesională, care pot favoriza transformarea noastră educațională.

Cu toate acestea, avem nevoie de maniere, de o bună educație, cu scopul de a conviețui în mediul tehnologic, alături de alți utilizatori ai platformelor noastre îndrăgite. Orice faptă comisă pe internet are consecințele sale, lăsând în spatele său o amprentă digitală. Comportamentul celorlalți este o reflexie a propriei personalități ceea ce subliniază ideea responsabilității în lumea virtuală.

De asemenea, în „era internetului”, încă de la cele mai fragede vârste, cei mici sunt introduși în lumea tehnologiei, dezvoltând o dorință arzătoare

AGAPI MARIA MAGDALENA, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, anul I

re de a petrece cât mai mult timp între granițele acestui tărâm. Toate informațiile acumulate, pozitive sau negative, vor avea un rol modelator asupra dezvoltării lor ulterioare, influențându-le activ formarea personalității și a gândirii. Este important ca ei să fie atenți și responsabili, pentru a trece prin filtrul personal toate datele și extrage doar lucrurile bune, din care pot căpăta noi obiceiuri benefice. Dar pot ei, oare, la vârsta lor să fie responsabili? Au ei, oare, capacitatea de a distinge cu claritate ce este bun sau rău pentru propria lor formare? Evident, NU! Prin urmare, responsabilitatea pentru utilizarea internetului de către copii, în special, și pentru minori, în general, revine părinților, în cele mai multe situații!

Spre exemplu, curiozitatea și dorința de cunoaștere m-au ghidat, adesea, pe meleagurile acestui domeniu nemărginit al tehnologiei online, care mă invită să pătrund dincolo de țesătura lumii concrete, spre a găsi noi chei de interpretare a propriei existențe. Astfel, mi s-au lărgit orizonturile, căpătând multe informații, ce mi-au creionat o altă viziune asupra mediului înconjurător. Experiența căpătată în urma trăirilor din mediul online mi-a marcat existența într-un mod pozitiv.

Astfel, am acumulat un cufăr plin de comorile care se găsesc în spatele tehnologiei. Am învățat din experiențele trecute ale personalităților însemnate, am călătorit, alături de ele, pe meleaguri necunoscute și am căpătat o nouă viziune asupra faptelor viitoare.

Am învățat să fiu mereu precaut și atent la principiile după care mă ghidez în viață. Mi s-au deschis noi orizonturi spre nou. spre necunoscut, spre sfere încă neexplorate. Mi-am schimbat comportamentul și m-am adaptat, mai ușor, cerințelor societății, prin abilitățile și competențele pe care le-am dobândit. Am căpătat lecții de viață ce vor avea un rol modelator asupra viitoarei mele existențe, dezvoltând instinctul de a alege mereu calea corectă în viață, cu scopul de a-mi atinge idealurile.

Nu în ultimul rând, universul virtual reprezintă o nouă modalitate de a te adapta, mai ușor, societății moderne, de a fi în pas cu noile generații de tineri și de a observa direcția spre care se în-

dreaptă evoluția umană. Cu toate acestea, mediul online trebuie utilizat responsabil, în scopuri nobile, care au facilitat, de-a lungul anilor, multe descoperiri științifice în toate aspectele vieții.

Lumea virtuală are o infinitate de avantaje, ce ne ghidează spre căile unei vieți mai ușoare, lipsite de griji, favorizând ușurința sarcinilor și preocupările întâmpinate în fluxul existenței cotidiene. Aici, noțiunile de distanță și de timp aparent dispar, având posibilitatea de a comunica cu persoanele dragi nouă, oriunde ne-am afla.

De asemenea, tehnologia online și-a pus amprenta asupra educației tinerilor și a modului lor de a viețui, transformându-le personalitatea. Deși internetul și ascensiunea sa promovează, în măsură cât mai mare, un stil de viață sedentar, este important să fim conștienți și să nu lăsăm comoditatea și lipsa de energie să ne caracterizeze întru-totul. Responsabilitatea de a stabili un echilibru între timpul petrecut în fața ecranului și o viață activă este o valoare sine qua non care ne ghidează pe căile unei vieți de succes.

Spre exemplu, raportându-mă la propria persoană, am remarcat rolul modelator pe care mediul online l-a avut asupra vieții mele. Intrând pe porțile acestui nemărginit tărâm, asemenea unei lumi impozante de basm, am deprins moduri prin care pot ajunge mai ușor la date universale, ce mi-au generat, în fața ochilor, o nemaipomenită cale de inițiere în universul cunoașterii.

Informațiile dobândite, cu ajutorul mediului on-

line, mi-au satisfăcut curiozitatea și dorința de a adăuga cât mai multe date folositoare mentalității mele. Acestea m-au transformat într-o variantă mai bună a mea, stârnindu-mi spiritul competitiv, în raport cu propria mea evoluție.

Cu fiecare lucru nou pe care îl aflu, dezvolt noi abilități și îmi îmbunătățesc nivelul cultural ce joacă un rol esențial în existența mea. Datorită internetului, viața mea a căpătat noi nuanțe și moduri de interpretare. Am dobândit, în urma navigării în mediul online, un bagaj de cunoștințe universal ce mă va ajuta pe tot parcursul vieții. Mi-am schimbat personalitatea și modul de gândire, devenind o persoană mai deschisă, dornică de a explora ținuturile necunoscute ale cunoașterii.

Posibilitatea de a mă simți mai aproape de familie îmi conferă o stare de siguranță sufletească, de împăcare cu propria persoană. Orice convorbire online mă transpune, pentru câteva clipe de aur, alături de cei dragi.

Prin urmare, tehnologia înfățișează, fără îndoială, ideologia existenței umane, o unealtă nouă și revoluționară ce satisface nevoile vieții cotidiene, cu ajutorul ființei umane care trebuie să manifeste un sentiment de responsabilitate în raport cu ea. Mediul online este, în mod cert, o invenție revelatorie, pentru societatea în care viețuim, oferindu-ne acces nelimitat și rapid la informații universale, ajutând la creșterea nivelului de cultură în lume.

Pe mâinile unei persoane care îi conștientizează abilitățile, mediul online influențează, într-o mani-

eră pozitivă, condiția omului de rând, schimbându-i mentalitatea și aducându-l pe un drum al evoluției continue.

Hărțuirea în mediul online

MIRUNA MÎȚU, clasa a X-a,
Colegiul Național Pedagogic „Spiru-Haret”

Internetul este un mediu benefic pentru noi deoarece ne poate ajuta să acumulăm cunoștințe neștiute din diverse domenii, dar ascunde și foarte multe pericole pe care, poate, nu le conștientizăm.

Mulți oameni nu își dau seama cât de importante pot fi niște banale păreri, însă o simplă jignire poate aduce schimbări majore în viața noastră. Adresarea cuvintelor răutăcioase, în mod repetat, constituie bullyingul. Acesta poate fi făcut și în mediul online, având denumirea de cyberbullying.

Din păcate, și eu am avut o astfel de experiență. La vârsta de doar doisprezece ani, am fost criticată pe rețelele de socializare, în urma postării unor fotografii. Toate comentariile nepotrivite erau despre greutatea mea, ce nu era una în concordanță cu standardele medicale. Pentru a o masca începusem să port haine largi, cu scopul de a evita alte jigniri din partea copiilor, însă, orice aș fi făcut tot eram cuprinsă într-o sferă a vinovăției, doar fiindcă mâncam. După ce veneam de la școală, îmi întrebam părinții dacă e adevărat ce spun ceilalți. Mereu îmi

spuneau să iau atitudine și să fac ceva pentru a arăta mai bine. Voiam să mă închid în lumea virtuală, dar nu mai aveam cum. Nici acolo nu eram acceptată și înțeleasă. În acel moment, am decis să țin o cură de slăbire foarte strictă.

Eram atât de hotărâtă, încât nu m-am gândit la sănătatea mea. Nu mâncam cu zilele, doar pentru a pierde din greutate. Dieta a mers foarte bine, astfel am reușit să slăbesc nouă kilograme. Chiar atunci când speram că totul va decurge cum trebuie, au început neînțelegerile în familie, din cauza faptului că mă înfometam continuu. De asemenea, familia mea nu putea accepta transformarea mea radicală. Totodată, am dezvoltat multe probleme de sănătate din cauza aceluia regim, precum hipertiroidismul, anemia și multe alte afecțiuni. Ai mei nu mă susțineau în ceea ce făceam, dar eu nu înțelegeam de ce nimeni nu apreciază deciziile pe care le iau. Chiar dacă slăbisem, multe persoane își exprimau, în continuare, părerile distructive în privința aspectului meu fizic.

Această experiență s-a transformat într-o uriașă lecție de viață din care am învățat că indiferent ce ai face nu îi poți mulțumi în totalitate pe ceilalți și că a-i satisface pe alții nu trebuie să constituie un deziderat în viață! Pentru a nu trece prin asemenea evenimente dramatice, trebuie doar să fii încrezător în forțele tale proprii și să înveți să te accepți așa cum ești! Dacă vei continua să trăiești în funcție de ce spun ceilalți despre tine, nu vei reuși să te bucuri de plăcerile vieții, una dintre ele fiind mân-

care. Încă îmi amintesc cum, dintr-un copil fericit și o iubitoare a diverselor preparate culinare, devenisem o persoană pentru care zâmbetul era o amintire și mâncarea un chin.

De multe ori, îmi verificam seara în oglindă corpul, pentru a vedea dacă revenisem la aspectul meu fizic de dinainte de regim. Devenisem obsedată de tot ce însemna înfățișarea mea de zi cu zi, încât utilizam și machiajul. Multe persoane pe rețelele de socializare îmi spuneau că trebuie să devin o versiune mai bună de a mea și să mă maturizez, dar eu mă transformam într-o persoană care nu semăna deloc cu ceea ce îmi doream eu să fiu.

Am încercat să mă detașez de mediul online și să învăț mai mult. Astfel, a început să nu îmi mai pese de ceea ce zic celelalte persoane despre înfățișarea mea. Mi-am dat seama de ce am ajuns așa, doar pentru că eram neîncrezătoare în mine și forțele mele proprii, știind că nu aveam cu cine să discut aceste subiecte.

Consider că oricine trece prin experiențe similare trebuie să comunice cu o persoană matură, în care are încredere. De asemenea, pentru a scăpa de o astfel de agresiune în mediul online, putem face capturi de ecran la mesajele din conversație și le putem duce la poliție, cu scopul de a demara o anchetă. De cele mai multe ori, victima este un om nesigur, ce inspiră timiditate și ușurința de a fi păcălit. Niciodată nu trebuie să dezvălui date cu caracter personal unui om pe care nu îl cunoști în realitate. Nu este indicat să te deschizi în fața

COTOFREA DIANA, Școala Gimnazială „Tiberiu Crudu”, Tudora, Jud. Botoșani, clasa a VII-a

persoanei respective, deoarece îți poate afla ușor slăbiciunile și le poate folosi împotriva ta. Agresorul poate și el să fie victimă, iar cel hărțuit să devină agresor, depinde doar de comportamentul celor două persoane.

De asemenea, trebuie să înțelegem motivul pentru care suntem agresați și să privim din punctul de vedere al persoanei care ne hărțuiește, chiar dacă este inuman ceea ce face, totul ar trebui să aibă o explicație. Chiar dacă nu suntem copii sau adolescenți, trebuie să fim maturi și să înțelegem că trebuie să avem grijă cu cine vorbim, deoarece persoana din spatele ecranului se poate da drept altcineva. Odată ce oferi încredere, te gândești că o vei primi înapoi, dar lucrul acesta nu se întâmplă mereu și vei ajunge să înțelegi că oamenii nu sunt așa cum par. Astfel, îți va fi greu să crezi în diverse persoane pe viitor, dar este necesar să privești me-

reu partea bună a lucrurilor, indiferent de situație. De exemplu, în urma acestei experiențe am învățat să îmi iubesc corpul și să trec cu vederea părerile distructive ale oamenilor, pentru a deveni o versiune mai bună a mea pe viitor. Tot ceea ce trebuie să faci pentru a reuși este să ai încredere în tine și să știi că poți face orice, important e să nu fii înconjurat de persoane toxice, care să te împiedice să îți împlinești visele.

Atunci când am avut parte de cyberbullying, am primit diverse comentarii în care eram criticată pentru timpul pe care îl petrec în mediul online pe diverse rețele de socializare. Toate acestea mi-au dat ambiția și curajul de care aveam nevoie pentru a demonstra că sunt capabilă să îmi ating obiectivele și să depășesc provocările preadolescenței. Sunt conștientă, însă, că eu am fost norocoasă întrucât ofensele repetate mă puteau aduce în pragul disperării, al depresiei! Am început să învăț foarte mult și rezultatele s-au văzut în momentul în care am obținut media pe care mi-am dorit-o la examen și astfel am reușit să ajung unde mi-am planificat. Prin urmare, trebuie să înțelegem că tot ceea ce contează este traseul nostru spre succes, iar realizările personale sunt direct proporționale cu efortul depus în acest sens!

Din punct de vedere psihologic, simțim nevoia să vorbim cu cineva în mediul online sau în realitate doar pentru că nu ne simțim iubiți în mediu familial și dorim să primim atenție de la cineva, atașându-ne de persoana respectivă. De aceea este

important să le explicăm celor din familie că avem nevoie de afecțiune și apreciere, chiar dacă înaintăm în vârstă! În plus, în cazul în care simțim că nu avem cu cine discuta, putem să ne exprimăm sentimentele într-un jurnal sau să ne implicăm în diverse activități care ne fac plăcere, astfel încât să ne putem deplasa atenția de la gânduri care ne creează o stare de tristețe. Este important să ne autocunoaștem, să ne descoperim și să ne înțelegem emoțiile și, nu în ultimul rând, să ne acceptăm cu compasiune!

De cele mai multe ori, simțim nevoia să primim complimente din partea altora, de aceea postăm diverse fotografii pe rețelele de socializare. În momentul în care primim mesaje cu caracter ofensator legate de acele fotografii, vom considera că trebuie să ne schimbăm doar pentru a primi un feedback pozitiv din partea celorlalți. Modul nostru de gândire este afectat și diverse idei încep să ne copleșească. Din această cauză avem parte de decizii greșite, luate prea repede, ce nu vor aduce efecte pozitive în viața noastră. Trebuie să învățăm să avem o stimă de sine ridicată și să părem misterioși, pentru ca nimeni să nu ne poată afla slăbiciunile și secretele. De asemenea, este necesar ca noi să avem o personalitate puternică și să fim comunicativi cu cei dragi nouă, în mod contrar, ne vom simți singuri.

Îmi doresc ca toți adolescenții de vârsta mea, copiii mai mari sau mai mici, dar și adulții să înțeleagă că nu, întotdeauna, mediul online este sigur și că putem cunoaște diverse persoane ce ne pot

schimba viața în bine sau rău, dar cel mai important este să ne iubim corpul și să ne urmăm dorințele în viață, pentru a ne dezvolta în mod armonios.

Legile se aplică și pe net

ADRIANA-CRISTINA IANCU, Clasa a IX-a,
Colegiul Național „Mihai Eminescu”, Botoșani

Trebuie să vă mărturisesc ca elev și utilizator de dispozitive electronice și internet că așa-zisa dependență de tehnologie nu este datorată doar posibilităților oferite de aceasta, ci și nemulțumirilor din viața off-line. Tehnologia este „umbrelă” ce ne protejează de realitate și ne transformă în persoane dependente de viața pe care ne-am creat-o în paralel cu cea care ne-a fost oferită și sculptată de societatea în care trăim.

Fie că ne-am făcut prieteni care necunoscându-ne în viața reală nu ne pot judeca după hainele pe care le purtăm, după situația familială, după notele obținute la școală sau chiar după aspectul fizic (acesta putând suferi modificări cu ajutorul instrumentelor și aplicațiilor ce ne ascund imperfecțiunile și ne oferă aspectul dorit), fie că un joc ne dă sentimentul de împlinire făcându-ne să credem că suntem folositori, că avem talent și abilități în-născute, ceea ce furnizează o doză de stimă provenită atât de la propria persoană, cât și de la ceilalți jucători, fie că profilurile de pe anumite rețele de

socializare ne oferă o nouă identitate care vine la pachet cu o nouă șansă de a fi acceptat, noi, elevii ne vom afunda în lumea în care greșelile pot fi șterse cu un singur click și totul poate fi luat de la capăt. Fără a putea controla acest fenomen suntem îndepărtați de realitate.

Deoarece legile și pedepsele nerespectării lor aparțin domeniului realității, în subconștientul nostru acestea devin abstracte și lipsite de o valoare plauzibilă rațiunii tânărului modern care depășește limita situațiilor valide, adoptând modelul poveștilor din mediul on-line în care infracțiunile sunt considerate normale, cool și greu de pedepsit (sau pedepsele sunt considerate iraționale sau prea aspre).

Deși nu ne gândim să comitem o acțiune la limita legii sau că suntem expuși la a deveni victime ale cyberbullyingului, că datele noastre cu caracter personal pot fi divulgate cu rea-credință, că putem fi șantajați, constrânși sau manipulați să trimitem materiale foto-video ce pot pune în pericol reputația noastră sau a altor persoane, aceste pericole ne pasc în orice moment. Considerându-ne „puși la adăpost” de distanța fizică excludem, vehement, probabilitatea de a fi atacați sau puși în situația de a realiza acțiuni cu repercusiuni inimaginabile.

În cele ce urmează doresc să vă prezint câteva dintre cele mai frecvente și controversate fapte ce au loc în mediul on-line și vizează minorii:

Una dintre cele mai răspândite infracțiuni din mediul on-line este împărtășirea conversațiilor private prin intermediul capturilor de ecran. Art. 28

din Constituția României prevede că „secretul scrisorilor, al telegramelor, al altor trimiteri poștale, al convorbirilor telefonice și al celorlalte mijloace legale de comunicare este inviolabil” (Constituția României). De asemenea, un alt document întărește gravitatea faptei și o pedepsește: „Art. 302 din Codul Penal prevede faptul că divulgarea fără drept a conținutului corespondenței se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. Fapta se sancționează mai asupra (închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amendă) dacă comunicarea a fost interceptată (de exemplu, prin screenshot/printscreens) și divulgată către public sau către o altă persoană. (www.legalup.ro)”.

Ca o cireășă de pe tort, pe lângă răspunderea penală, făptașul poate fi amendat (conform unor condiții) pentru încălcarea GDPR - General Data Protection Regulation. Ceea ce este important de menționat este că legile vin cu particularitățile lor existând cazuri în care divulgarea conversațiilor private este permisă (dovedirea săvârșirii unei infracțiuni, interes public superior prejudiciilor aduse persoanei vătămate).

O altă infracțiune des întâlnită este cyberbullyingul. Fie agresori, fie victime, adolescenții sunt o pradă ușoară a rețelilor bullyingului, iar atunci când acesta are loc în mediul on-line, deși este exclusă violența fizică, este la fel de periculos. Printre formele de cyberbullying se numără: „răspândirea minciunilor sau postarea de fotografii jenante ale cuiva pe rețelele de socializare, trans-

miterea de mesaje supărătoare sau de amenințări prin platformele de schimb de mesaje, copierea identității unei persoane și transmiterea în numele acesteia de mesaje răuvoitoare cuiva.” (UNICEF România). Deoarece cyberbullyingul poate îmbrăca mai multe forme, pedepsele sunt vaste și variază de la caz la caz. Salvați copiii a efectuat un studiu ce atestă că 54% din subiecții cu vârste cuprinse între 12 și 17 ani au fost afectați emoțional sau jigniți în spațiul virtual. De asemenea, același studiu relevă că 43% dintre acești copii au văzut sau primit mesaje cu caracter sexual, acest procent pune în lumină o altă infracțiune frecventă: pornografia infantilă.

Aceasta este, conform art. 374, alineatul 1) Producerea, deținerea, procurarea, stocarea, expunerea, promovarea, distribuirea, precum și punerea la dispoziție, în orice mod, de materiale pornografice cu minori, și se pedepsește cu închisoarea de la un an la 5 ani. Alineatul 2) afirmă că pedeapsa suferă modificări în spațiul virtual: Dacă faptele prevăzute în alin. (1) au fost săvârșite printr-un sistem informatic sau alt mijloc de stocare a datelor informatice, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani. Pedepsele se pot majora cu o treime dacă faptele au fost săvârșite de un membru al familiei, de un educator/îngrijitor sau dacă au pus în pericol viața minorului. Conform Salvați copiii, efectele traumei pe termen imediat, mediu și lung sunt grave și chiar ireversibile: Cercetările vorbesc despre sentimente crescute de anxietate, rușine și neputință, cât și despre traume psihologice care merg dincolo

de diagnosticul tradițional de tulburare de stres post-traumatică, anxietate și depresie, observate la victimele formelor tradiționale de abuz.

Cum putem preveni acestea și multe alte infracțiuni și îi cum putem ajuta și pe cei din jurul nostru să se simtă în siguranță pe internet?

În primul rând, ar trebui să ne cunoaștem drepturile și responsabilitățile. În acest sens, ne vin în ajutor opera *Elevul și legea* scrisă de Cristi Danileț și pe care o putem descărca în format pdf, Convenția ONU versiunea pentru copii publicate de UNICEF și alte ghiduri orientative puse la dispoziție de site-urile instituțiilor guvernamentale și ale organizațiilor non-guvernamentale.

În al doilea rând, copiii ar trebui educați în sensul dezvoltării unui instinct de conservare.

Aceștia ar trebui să cântărească intențiile persoanelor necunoscute și/sau să le evite. De asemenea, este foarte important ca aceștia să facă diferența între un site a cărui conexiune este sigură și al cărui certificat emis de o autoritate de încredere este valid (verificarea se poate face făcând click pe pictograma din fața link-ului unui site web - un lacăt indică siguranța).

În al treilea rând, micii utilizatori de internet ar trebui să cunoască persoanele sau instituțiile la care pot apela pentru a cere ajutor în cazul în care au observat ceva suspect sau au fost victimele nerespectării legii. O instituție care vine în sprijinul Românilor în mediul on-line este Directoratul Național de Securitate Cibernetică - prescurtat DNSC.

Supranumit și Poliția Internetului DNSC are ca scop respectarea Directivei NIS: Legea nr. 362/2018 privind asigurarea unui nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și sistemelor informatice, denumită în continuare Legea NIS, transpune în legislația națională Directiva (UE) 2016/1148 (NIS) a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune.

Implementarea Legii NIS la nivelul României intră în atributul Directoratului Național de Securitate Cibernetică, DNSC, autoritate competentă la nivel național pentru securitatea rețelelor și sistemelor informatice.

Totuși, nu este de ajuns ca posibilele victime să fie prevăzătoare, iar părinții minorilor să-și supravegheze copiii. Este necesar ca frecvența infracțiunilor să fie diminuată prin campanii de educare a tuturor utilizatorilor de dispozitive electronice și internet pentru că aceștia să nu devină adevărați călăi ai semenilor lor. Aceste campanii ar trebui să înceapă prin simple afișe amplasate în locuri publice și să se extindă prin intermediul unităților de învățământ preuniversitar. Elevii ar trebui preveniți și educați în sensul venerării empatiei și păstrării unui mediu sigur și armonios pe internet. Aceștia ar trebui încurajați să vorbească despre lucrurile deranjabile văzute sau despre situațiile neplăcute la care au luat parte ca utilizatori de dispozitive electronice și internet.

EDUCAȚIA JURIDICĂ ÎN ȘCOLI

Învăță
să previi
să gestionezi
cui să ceri ajutorul
cum poți fi pedepsit

Cunoaște-ți drepturile și obligațiile!

**Ministerul Justiției, Ministerul Educației și Cercetării,
Consiliul Superior al Magistraturii, Înalta Curte de Casație și Justiție,
Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție,
Uniunea Națională a Barourilor din România:
PROTOCOLUL DE COLABORARE PRIVIND EDUCAȚIA JURIDICĂ**

